

**ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЮРИДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**Циклова комісія правових фундаментальних та професійно-
практичних дисциплін**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

«ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО»

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Рік набору	2022

Робоча програма з навчальної дисципліни «*Земельне право*» для студентів денної та заочної форми навчання за спеціальністю 081 Право.

РОЗРОБНИК РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ: Олена ШАЙХАСЬВА, викладач 2 кваліфікаційної категорії.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 08 Право	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 60	Спеціальність: 081 Право	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,8 самостійної роботи студента – 1,8	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції	
		10 год.	2 год.
		Практичні	
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		30 год.	54 год.
		Вид контролю: залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни «Земельне право» - формування як системи знань про правове регулювання земельних відносин в Україні, їх взаємозв'язок зі змінами, що відбуваються у земельній політиці держави в умовах сьогодення та у зв'язку із проведенням земельної реформи; про поняття «обіг земель», «управління у галузі земельних відносин», «земельний кадастр», «земельний контроль», «приватизація земель», «охорона земель» так і системи наукових поглядів на механізм правового регулювання земельних відносин в Україні; активізація аналітичної діяльності здобувачів вищої освіти; розвиток умінь і навичок застосування земельного законодавства в правничій діяльності.

Завданнями вивчення дисципліни «Земельне право» є надання системи теоретичних знань про земельне право як галузь права, його змістовне наповнення; засвоєння земельно-правової термінології, теоретичних засад і системоутворюючих категорій земельного права, основних положень та інститутів земельного права; формування умінь і навичок щодо аналізу нормативно-правових актів, що регулюють земельні відносини, а також застосування земельного законодавства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- місце і значення земельного права в загальній системі права України;
- поняття предмета земельного права; поняття, сутність та зміст земельно-правових відносин, їх класифікація;
- поняття права власності та особливості змісту права власності на землю;
- власність на землю як економічна і правова категорія;
- поняття та склад земель сільськогосподарського призначення;
- особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення та інші питання передбачені програмою курсу.

вміти:

- вільно орієнтуватися в системі нормативно-правових актів, якими регламентується право власності на землю;
- аналізувати й коментувати відповідні нормативні положення;
- користуватися сучасною науковою і спеціальною літературою, електронними юридичними базами даних, іншими інформаційними джерелами.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів таких компетентностей та результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності	ЗК 2. Здатність застосовувати знання у професійній діяльності у стандартних та нестандартних ситуаціях.
	ЗК 5. Уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати
	ЗК 9. Уміння працювати як самостійно, так і в

Загальні та спеціальні компетентності	команді.
	ЗК 11. Здатність до самоосвіти та навчання протягом усього життя.
	СК 5. Здатність орієнтуватися у системі нормативно-правових актів та знати основні правила, методи, прийоми і засоби юридичної техніки.
	СК 7. Навички логічного, критичного і системного аналізу правових документів.
Результати навчання	РН 2. Формування компетенцій, знань пізнавального та світоглядного значення, вмінь і навичок самостійного мислення та викладу своїх думок у процесі спілкування, у ході вирішення професійних завдань.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Земельне право в правовій системі України.

Тема 2. Джерела земельного права, їх система й особливості.

Тема 3. Правові основи управління у галузі використання та охорони земель.

Тема 4. Набуття, перехід та припинення права власності на земельні ділянки.

Тема 5. Право землекористування.

Тема 6. Юридичні гарантії земельних прав.

Тема 7. Правовий режим земель як територіального базису.

Тема 8. Правовий режим земель як природного ресурсу, що особливо охороняється.

Тема 9. Правовий режим земель як територіальної основи для інших природних ресурсів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	Усього	Денна форма			Заочна форма				
		у тому числі	л.	пр.	с.р.	Усього	у тому числі		
							л.	пр.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Тема 1. Земельне право в правовій системі України.	6	2	2	2	6			6	
Тема 2. Джерела земельного права, їх система й особливості.	4		2	2	6			6	
Тема 3. Правові основи	4		2	2	10	2	2	6	

управління у галузі використання та охорони земель.								
Тема 4. Набуття, перехід та припинення права власності на земельні ділянки.	6		2	4	6			6
Тема 5. Право землекористування.	10	2	4	4	6			6
Тема 6. Юридичні гарантії земельних прав.	8	2	2	4	8		2	6
Тема 7. Правовий режим земель як територіального базису.	8	2	2	4	6			6
Тема 8. Правовий режим земель як природного ресурсу, що особливо охороняється.	6		2	4	6			6
Тема 9. Правовий режим земель як територіальної основи для інших природних ресурсів.	8	2	2	4	6			6
Усього годин	60	10	20	30	60	2	4	54

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Земельне право в правовій системі України.	2	
2	Тема 2. Джерела земельного права, їх система й особливості.	2	
3	Тема 3. Правові основи управління у галузі використання та охорони земель.	2	2
6	Тема 4. Набуття, перехід та припинення права власності на земельні ділянки.	2	
7	Тема 5. Право землекористування.	4	
8	Тема 6. Юридичні гарантії земельних прав.	2	2
9	Тема 7. Правовий режим земель як територіального базису.	2	

10	Тема 8. Правовий режим земель як природного ресурсу, що особливо охороняється.	2	
11	Тема 9. Правовий режим земель як територіальної основи для інших природних ресурсів.	2	
	Разом:	20	4

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1	Тема 1. Земельне право в правовій системі України.	2	6
2	Тема 2. Джерела земельного права, їх система й особливості.	2	6
3	Тема 3. Правові основи управління у галузі використання та охорони земель.	2	6
4	Тема 4. Набуття, перехід та припинення права власності на земельні ділянки.	4	6
5	Тема 5. Право землекористування.	4	6
6	Тема 6. Юридичні гарантії земельних прав.	4	6
7	Тема 7. Правовий режим земель як територіального базису.	4	6
8	Тема 8. Правовий режим земель як природного ресурсу, що особливо охороняється.	4	6
9	Тема 9. Правовий режим земель як територіальної основи для інших природних ресурсів.	4	6
	Разом:	30	54

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В процесі вивчення дисципліни «Земельне право» застосовуються такі методи навчання:

- поєднання словесних, наочних і практичних методів, метод проблемного викладання, прес-конференції, ділові ігри, мозкові штурми, моделювання професійних ситуацій, кейс-метод, метод дискусії, круглий стіл тощо;

- повідомлення інформації за допомогою усного слова (розповідь, лекція, пояснення); печатного слова (підручники, посібники); наочності (схеми, таблиці, відео тощо); практичного показу засобів діяльності (складання плану, анотації, вирішення ситуаційного завдання, відвідування офіційних сайтів державних органів);

- проблемне викладання, аналіз та коментування державно-правових явищ та фінансового законодавства;

- частково-пошукові методи: мозковий штурм, ділові ігри, евристична бесіда;

- дослідницькі методи: доповіді, повідомлення, реферати, газети, формування добірок, проведення досліджень, аналіз судової практики;

- методи, які формують вміння та навички застосування знань на практиці: рішення ситуаційних задач, складання проектів нормативних актів, звернень громадян, проектів судових рішень, відтворення певних видів діяльності та ін.

Освітні технології: проблемне навчання, контекстне навчання, студентоцентроване навчання, аудіовізуальні технології, наукові дискусії, інтерактивні технології, ІТ-технології тощо.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю забезпечують одержання зворотної інформації про зміст, характер і досягнення студентів у навчально-пізнавальній діяльності та про ефективність роботи викладача. Основною формою поточного контролю вивчення фінансового права є *практичне заняття*.

Практичне заняття пов'язане з лекцією, доповнює і збагачує її, допомагає здійснювати контроль за засвоєнням учбового матеріалу, а також активізувати самостійну роботу студентів. На практичному занятті обговорюються основні питання лекції і питання, що були винесені на самостійне вивчення. Практичне заняття дозволяє сформуванню у студента науковий, професійний світогляд і принциповість думок. Практичне заняття виконує освітню, виховну і розвиваючу функції.

9. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Шкала поточного оцінювання знань студентів

(на основі повної загальної середньої освіти)

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1. Початковий	2	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями
2. Середній	3	Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину
3. Достатній	4	Студент вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; вільно розв'язує завдання в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу

4. Високий	5	Студент виявляє творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх. Вільно висловлює власні думки і відчуття. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях.
------------	---	--

Шкала оцінювання знань студентів на заліку

Мах 60	<ol style="list-style-type: none"> 1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі, орієнтація в інноваційних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Здатність демонструвати чинне законодавство, а також матеріали правозастосовної практики його реалізації. 3. Здатність демонструвати знання основної та додаткової літератури, рекомендованої викладачем. 4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
55	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Здатність демонструвати чинне законодавство, а також знайомство із матеріалами правозастосовної практики його реалізації. 3. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою викладачем. 4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення у практичній роботі.
50	<ol style="list-style-type: none"> 1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Наявність окремих пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації. 3. Засвоєння основної літератури, рекомендованої викладачем. 4. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
45	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Наявність пробілів у знанні чинного законодавства, а також

	<p>матеріалів правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>3. Засвоєння основної літератури, рекомендованої викладачем.</p> <p>4. Помилки і суттєві неточності у відповіді на заліку за наявності знань до їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>
40	<p>1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Наявність значних пробілів у знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>3. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою викладачем.</p> <p>4. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
35	<p>1. Прогалини в знанні чинного законодавства, а також матеріалів правозастосовної практики його реалізації.</p> <p>2. Пробіли у знанні окремих частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>3. Наявність помилок у відповіді на заліку.</p>
Min 0	<p>1. Відсутність знань чинного вітчизняного законодавства та значної частини теоретичного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.</p>

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Земельне право» виставляється за такою шкалою:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою (для іспиту)	Оцінка за 100-бальною шкалою (для заліку)
A	Відмінно – виконання, незначною помилкою — відмінне лише з кількістю помилок	5	90 – 100	
B	Дуже добре – вище	4	80 – 89	

	середнього рівня з кількома помилками			зараховано
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79	
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74	
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69	
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	20 – 59	не зараховано з можливістю повторного складання
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 19	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти під час поточного контролю знань:

Вид контролю	Лекції	Практичні роботи	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Залік
Кількість балів	10	15	5	10	60

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Силабус навчальної дисципліни.
4. Конспект лекцій.
5. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів для вивчення навчальної дисципліни.
6. Плани практичних занять.
7. Питання (завдання) та комплект білетів до підсумкового контролю з навчальної дисципліни для заліку.

8. Тестові завдання.

9. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. No 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

2. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. No 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. No 435-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

4. Про деякі питання практики розгляду справ у спорах, що виникають із земельних відносин: постанова Пленуму Вищого господарського суду України від 17.05.2011 р. No 6 зі змінами від 29.05.2013 р. No 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0006600-11#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

5. Про практику застосування судами земельного законодавства при розгляді цивільних справ: постанова Пленуму Верховного Суду України від 16.04.2004 р. No 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va007700-04#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

6. Про практику застосування судами при розгляді справ окремих норм земельного права: лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 27.09.2012 р. No 10-1391/0/4-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1391740-12#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

7. Щодо розгляду земельних спорів: лист Верховного Суду України від 29.10.2008 р. No 19-3767/0/8-08. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v3767700-08#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

8. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999 р. No 687-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

9. Про використання земель оборони: Закон України від 27.11.2003 р. No 1345-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1345-15#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

10. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. No 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

11. Про Державний земельний кадастр: Закон України від 07.07.2011 р. No 3613-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

12. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19.06.2003 р. No 963-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-15#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

13. Про державну експертизу землепорядної документації: Закон України від 17.06.2004 р. No 1808-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1808-15#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

14. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 р. No 1952-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

15. Про землеустрій: Закон України від 22.05.2003 р. No 858-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії рейдерству: Закон України від 05.11.2019 р. No 340-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/340-20#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

17. Про землі енергетики та правовий режим спеціальних зон енергетичних об'єктів: Закон України від 09.07.2010 р. No 2480-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2480-17#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

18. Про меліорацію земель: Закон України від 14.01.2000 р. No 1389-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1389-14#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

19. Про мораторій на зміну цільового призначення окремих земельних ділянок рекреаційного призначення в містах та інших населених пунктах: Закон України від 17.03.2011 р. No 3159-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3159-VI#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

20. Про оренду землі: Закон України від 6.10.1998 р. No 1211-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

21. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 р. No 962-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

22. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 р. No 1378-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

23. Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв): Закон України від 05.06.2003 р. No 899-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/899-15#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

24. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 р. No 3038-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

25. Концепція державної цільової програми розвитку земельних відносин в Україні на період до 2020 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 черв. 2009 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/743-2009-%D1%80#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

26. Про визначення розміру збитків, завданих унаслідок непроведення робіт з рекультивациі порушених земель: постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 р. No 1098. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1098-2008-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

27. Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру: постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 р. No 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

28. Про деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт: постанова Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 р. No 466. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

29. Про затвердження Методики визначення розміру шкоди, заподіяної внаслідок самовільного заняття земельних ділянок, використання земельних ділянок не за цільовим призначенням, зняття ґрунтового покриву (родючого шару ґрунту) без спеціального дозволу: постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2007 р. No 963. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-2007-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

30. Про затвердження Методики визначення розмірів шкоди, зумовленої забрудненням і засміченням земельних ресурсів через порушення природоохоронного законодавства: наказ Мінекобезпеки від 27.10.1997 р. No 171. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0285-98#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

31. Про норми та порядок визначення втрат сільськогосподарського виробництва, які підлягають відшкодуванню: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.11.1997 р. No 1279. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1279-97-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

32. Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру: постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 р. No 1051. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

33. Про затвердження Порядку користування землями водного фонду: постанова Кабінету Міністрів України від 13.05.1996 р. No 502. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/502-96-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

34. Про затвердження Порядку проведення експертизи містобудівної документації: постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. No 548. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

35. Про затвердження Порядку розроблення містобудівної документації: наказ Мінрегіонбуду України від 16.11.2011 р. No 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1468-11#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

36. Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України: наказ Мінбуда України від 10.04.2006 р. No 105. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

37. Про містобудівний кадастр: постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. No 559. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/559-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

38. Про Порядок визначення та відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам: постанова Кабінету Міністрів України від 19.04.1993 р. No 284. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/284-93-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

39. Про порядок викупу земельних ділянок громадянами (понад норму, яка приватизується безкоштовно) для ведення фермерського або особистого підсобного господарства: постанова Кабінету Міністрів України від 24.01.2000 р.

№ 118. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-2000-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

40. Про затвердження мінімальних розмірів земельних ділянок, які утворюються в результаті поділу земельної ділянки фермерського господарства, що успадковується: постанова Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 №1908. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1908-2003-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

41. Про будівельні норми: Закон України від 05.02.2010 р. № 1704-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1704-17#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

42. Про внесення змін до Закону України "Про будівельні норми" щодо удосконалення нормування у будівництві: Закон України від 03.10.2019 № 156-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-20#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

43. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16.06.1992 р. №2456-XII в ред. від 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

44. Про затвердження Класифікації видів цільового призначення земель: наказ Державного комітету земельних ресурсів України від 23.07.2010 р. № 548. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1011-10#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

45. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Вищого адміністративного Суду України у справі щодо офіційного тлумачення положень частини 1 статті 143 Конституції України, пп. «а», «б», «в», «г» ст. 12 Земельного кодексу України, пункту 1 частини 1 статті 17 Кодексу адміністративного судочинства України по справі № 1-6/2010 від 01.04.2010 р. № 10-рп/2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-10#Text> (дата звернення: 04.02.2021).

46. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 21.08.2019 р. № 911/3681/17. URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/84153021> (дата звернення: 04.02.2021)

Основна література:

1. Земельне право України: навч. посіб. / І. І. Каракаш, В. Д. Сидор, Т. Є. Харитоновна та ін.; за ред. І. І. Каракаша і Т. Є. Харитоновної. Вид. 2-ге, перероб. і допов. Одеса: Юрид. літ., 2017. 588 с.

2. Земельне право: підручник / М. В. Шульга, Н. О. Багай, В. І. Гордєєв та ін.; за ред. М. В. Шульги. Харків: Право, 2013. 520 с.

3. Земельне право: запитання та відповіді: навч. посіб. / В. І. Гордєєв, В. П. Жушман, І. В. Ігнатенко та ін.; за ред. М. В. Шульги. Харків: Одиссей, 2014. 288 с.

4. Земельні спори: правові засади вирішення: навч. посіб. / за ред.: Котелевець А. В., Лейби Л. В., Шульги М. В. Харків: Федорко, 2014. 214 с.

5. Бондар О. Г. Правове регулювання здійснення громадського контролю у сфері земельних ресурсів. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2013. № 2(1). С. 85 – 89.

6. Ігнатенко І. В. Правове забезпечення зонування земель у межах населених пунктів: монографія / під заг. ред. проф. М. В. Шульги. Харків: Фінарт, 2014. 274 с.

7. Каракаш І. І. Право власності на природні об'єкти та їх ресурси: монографія. Одеса: Юрид. літ., 2017. 436 с.

8. Коваленко Т. О. Реалізація принципу законності у регулюванні земельних відносин в Україні: проблеми законодавчого забезпечення: монографія. Київ: Правова єдність, 2017. 672 с.

9. Літошенко О. С. Особливості адміністративної відповідальності за порушення земельного законодавства. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 1 (263). С. 63 — 67.

10. Методичні матеріали та завдання до практичних занять з навчальної дисципліни «Земельне право України» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» денної форми навчання / уклад.: М. В. Шульга В. І. Гордєєв, Д. М. Золотарьова та ін. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2021. 89 с.

Електронні інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду . URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України . URL: <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України . URL: <https://minjust.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Державної податкової служби України . URL: <https://tax.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України . URL: <https://mvs.gov.ua/uk/contacts/ministry-internal-affairs>

Сайт Офісу Генерального прокурора . URL: <http://www.gp.gov.ua/>